

**QUALITY ASSURANCE, HEALTH,
ENVIRONMENT, SAFETY,
CONTROL AND VERIFICATION**

Innehåll

Hälsa, säkerhet och miljö	3
Syfte	3
Generella krav	3
Miljökrav	3
Arbete vid Circle Ks anläggningar	5
Innan ankomst	5
Vid ankomst	6
Innan arbete påbörjas.....	6
Slutgodkännande av arbetet.....	7
Skydds och ordningsregler på Circle Ks anläggningar.....	7
Säkerhetsregler samt riktlinjer för arbete i/nära farliga områden som ska efterlevas av samtliga entreprenörer	8

Hälsa, säkerhet och miljö

Syfte

För Circle K är hälsa, säkerhet och miljö (HSE – Health, Safety, Environment) självklara faktorer för företagets nuvarande och framtida framgång. För att vi ska kunna skapa en god arbetsmiljö, arbeta med kontinuerliga miljöförbättringar och nå vårt mål att bli helt skadefria är det viktigt att de entreprenörer vi anlitar åtar sig att stödja oss i dessa processer.

Den här HSE manualen är framtagen för Circle Ks entreprenörer och är en viktig del i arbetet avseende underhåll på Circle K Sveriges servicestationer. Manualen redogör för rutiner och krav som du som entreprenör ska efterleva. Kraven och riskerna som beskrivs i denna manual ses som minimikrav som entreprenören måste följa vid arbete på Circle Ks anläggningar. När arbetena som ska utföras berörs av kraven för bygg- och anläggningsarbeten (AFS 1999:3) ska detta dokument ses som övergripande styrning och integreras i entreprenörens Arbetsmiljöplan. Efter 1/1 2025 gäller den nya föreskriften Projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter (AFS 2023:3)

Generella krav

Samtliga av Circle K:s entreprenörer ska efterleva svensk lagstiftning och ha ett systematiskt arbetsmiljö- och miljöarbete. Detta innebär att entreprenören ska arbeta förebyggande, planera och genomföra sitt arbete för att undvika olyckor, vilket innefattar personskador, miljöolyckor samt olyckor som innefattar skada på egendom. Entreprenadarbetare ska kunna visa upp certifikat/intyg för de arbetsuppgifter som så kräver specifik kompetens. All personal som arbetar på Circle Ks anläggningar ska ha ID06 och bära detta synligt. Vid utförande av arbete i enlighet med kategori 1 och 2 (se SPT:s kategorier: [Arbete på drivmedelsanläggning - SPT Association](#)) skall entreprenören uppvisa godkänd SPT utbildning.

Entreprenören ska ha ett dokumenterat riskförebyggande arbete och rapportera riskobservationer och incidenter både internt samt till Circle K. Entreprenören ska systematiskt arbeta med incident och avvikelshantering vilket innebär att utredning och analys ska genomföras samt att korrigerande åtgärder ska vidtas.

När en olycka eller incident sker ska detta rapporteras till personal på plats, stationschef/skötselman och till kontaktperson som framgår i avtalet. Allvarliga olyckor eller incidenter ska rapporteras till Circle Ks duty officer 010-500 81 11.

Circle K och personal som godkänts av Circle K har rätt att granska och följa upp entreprenörens och dess underleverantörers systematiska HSE – arbete. Uppföljning av entreprenörens personal kommer med jämna mellanrum att genomföras på plats medan de utför sina arbetsuppgifter. Feedback från Circle K kommer vid behov ges till enskilda tekniker och till entreprenörens företagsledning i syfte att ha ett aktivt förbättringsarbete.

Miljökrav

Entreprenören ska ha en miljöplan som skickas till Circle K innan projektet startas. Miljöplan och miljöstandard skall även gälla för underleverantörer och underentreprenörer. Miljöplanen skall finnas på arbetsplatsen innan arbetena påbörjas.

Miljöplanen ska vara projektanpassad och skall minst omfatta:

- Plan för hantering och minskning av restprodukter, speciellt skall hanteringen av farligt avfall beaktas.
- Plan för hantering av oljor och kemikalier för att minska risken för utsläpp i mark och vatten.
- Plan för hanteringen av överskottsmassor och schaktmassor.
- Egenkontrollprogram för uppföljning/bevakning av miljökraven och miljömålets uppfyllande. I egenkontrollprogrammet bör även moment som innebär eller kan innebära stor miljöpåverkan tas upp.

Avfallshantering

Vid arbete på någon av Circle Ks anläggningar ska entreprenören bekanta sig med de lokala regler och bestämmelser som finns för avfallshantering. Avfall ska hanteras som en resurs och avfallstrappan ska beaktas. Detta innebär att ett aktivt arbete ska genomföras för att i första hand undvika att avfall uppstår. Därefter ska avfall hanteras genom återanvändning eller materialåtervinning. Först när detta inte är möjligt ska energiåtervinning ske. Endast i undantagsfall ska avfallet hanteras som deponi.

Entreprenören ska skriftligen ta på sig ansvaret för att avfall hanteras i enlighet med lagar och förordningar detta ska förtydligas i entreprenörens projektplan eller miljöplan eller övrig styrande dokumentation för projektet. Circle K är avfallsproducent och ansvarar för online-deklarationen till naturvårdsverket av allt farligt avfall som produceras i det specifika projektet. Om ett startmöte hålls så kommer det diskuteras hur entreprenören ska redovisa detta för Circle K.

Avfall transporteras till godkänd mottagare som har erforderliga tillstånd för hantering av aktuellt avfall. Vid uppmaning från Circle K ska entreprenören uppvisa erforderliga tillstånd för transport och behandling av avfall från anlåtade avfallsentreprenörer. Vid transport av farligt avfall ska transportör upprätta transportdokument samt inneha tillstånd för transport av avfall.

Statistik på inlämnat avfall ska kunna redovisas till Circle K om så efterfrågas.

Förorenad mark

Normalt anses drivmedelsstationer som potentiellt förorenade områden. Där en restförorening finns dokumenterad kan tillsynsmyndigheten kräva en särskild anmälan innan arbete utförs. Entreprenören skall därför, utan undantag, innan grävarbete inleds, ta kontakt med Circle K Sverige AB för att få klarhet i huruvida kvarlämnad förorening finns på den aktuella platsen.

Om förorening påträffas i samband med grävarbete så skall Circle Ks ramavtalskonsult informeras samt även kontaktperson på Circle K. Information om ramavtalskonsult ska delges leverantören på startmöte/informationsmöte i samband med uppstart av arbetet.

Kemikaliehantering

Kemiska produkter ska hanteras så att inga olyckor eller utsläpp inträffar som orsakar skador på människor och miljö. För samtliga produkter som används på plats ska det finnas ett säkerhetsdatablad och säkerställas att personalen har fått information om hur de ska användas samt om och i så fall vilken skyddsutrustning som behövs.

Varje entreprenör som hanterar, transporterar eller använder en kemiskprodukt förväntas ha det senaste säkerhetsdatabladet för produkten i tillgängligt i händelse av en incident där produkten används eller misstänks ha orsakat någon form av reaktion.

Kemiska produkter ska hanteras säkert och utrustning för sanering av spill eller annat läckage ska finnas tillgängligt dels på fordon och maskiner, dels på platser där kemiska produkter förvaras och hanteras.

Kemikalier ska förvaras säkert och för att minimera risk för utsläpp ska flytande kemikalier ha invallning eller spillskydd. Kemikaliers som kan reagera med varandra måste förvaras separat.

Arbete vid Circle Ks anläggningar

Innan ankomst

Innan projektet startas hålls det ett startmöte tillsammans med representanter från Circle K. Om startmöte inte sker pga. exempelvis att uppdraget är ett mindre projekt, hålls ändå en kortare avstämning med avtalsansvarig. Innan projektet startar ska en ansvarig kontaktperson från Circle K finnas utpekad och att vem som är duty officer samt dess kontaktuppgifter ska ha presenterats på startmötet eller kommunicerats av Circle Ks kontaktperson.

Entreprenören ansvarar för att, om så är praktiskt möjligt, informera anläggningens stationschef för fullservice alternativt skötselmann och SMM för automatstationer, om förväntad dag och tid för ankomst.

Entreprenören måste säkerställa att samtliga entreprenadarbetare (inklusive underleverantörer) har giltigt ID 06 och att det ska bäras synligt.

Om arbetena som ska utföras innefattar någon av de 13 riskerna som redovisas i nedan ska entreprenören ta fram en arbetsmiljöplan och integrera kraven från denna manual i den (AFS 1999:3 §12a) Samtliga av projektets risker ska inkluderas i arbetsmiljöplanen. Circle K har däremot listat ytterligare risker som oftast förekommer i projekten och som därför alltid ska inkluderas och ta ställning till.

I arbetsmiljöplanen ska det tydligt framgå vilken typ av arbete som ska utföras. Det ska även framgå hur man avser att hantera riskerna som är specifika för den typen av arbete.

Arbetsmiljöplanen ska granskas och godkännas av Circle K innan arbetet påbörjas. Arbetsmiljöplanen ska skickas till Circle Ks byggprojektledare/miljöprojektledare innan arbetet utförs eller går igenom på startmötet. Arbetsmiljöplanen ska inkludera samtliga risker dvs både entreprenörens samt om relevant underentreprenörens risker.

Risker som kräver att en arbetsmiljöplan upprättas

1. Arbete med risk för fall till lägre nivå där nivåskillnaden är två meter eller mer.
2. Arbete som innebär risk att begravas under jordmassor eller sjunka ned i lös mark.
3. Arbete med sådana kemiska eller biologiska ämnen som medför särskild fara för hälsa och säkerhet eller som enligt Arbetarskyddsstyrelsens eller Arbetsmiljöverkets föreskrifter omfattas av krav på medicinsk kontroll.
4. Arbete där de som arbetar exponeras för joniserande strålning och för vilket kontrollerat område eller skyddat område ska inrättas enligt Statens strålskyddsinstitutets föreskrifter (SSI FS 1998:3) om kategoriindelning av arbetstagare och arbetsställen vid verksamhet med joniserande strålning.
5. Arbete i närheten av högspänningsledning.
6. Arbete som medför druckningsrisk.
7. Arbete i brunnar och tunnlar samt anläggningsarbete under jord.

8. Arbete som utförs under vatten med dykarutrustning.
9. Arbete som utförs i kassun under förhöjt lufttryck.
10. Arbete vid vilket sprängämnen används.
11. Arbete vid vilket lansering, montering och nedmontering av tunga byggelement eller tunga formbyggnadselement ingår.
12. Arbete på plats eller område med passerande fordonstrafik.
13. Rivning av bärande konstruktioner eller hälsofarliga material eller ämnen.

Risker som Circle K kravställer alltid ska beaktas i Arbetsmiljöplanen

14. Isolering av energikällor – processbrytning (lockout/tagout)
15. Arbete i slamtank
16. Arbete i trånga utrymmen
17. Grunda grävningsarbeten/borrning
18. Underhåll av LPG/CNG-system (motorgas/fordonsgas)
19. Tyngre lyft
20. Kritiska lyft
21. Heta arbeten

Vid ankomst

Entreprenören ska vid ankomst på bemannade stationer

1. Anmäla sig hos stationschef eller ställföreträdande chef
2. Diskutera arbetsuppgifterna; granska arbetsmiljöplan om arbetet kräver detta, granska riskbedömning och se vilka aktiviteter som kan påverka anläggningens drift
3. Stationschefen eller ställföreträdande chef ska informera entreprenören om nödhjälpskalender, larmlista samt var brandsläckare finns.

Säkerställa att följande har gjorts:

- Arbetsområdet där arbetet ska utföras har identifierats.
- Elkraft och annan matning har stängts av på all utrustning som ska repareras.
- Säkerställ att aktiviteterna inte ger upphov till risker i kombination med resten av verksamheten.
- Samordna och ta hänsyn till arbetet med andra entreprenörer och planerade aktiviteter.

Om flera entreprenörer arbetar i samma arbetsområde ska en huvudentreprenör utses som samordnar HSE-uppgifterna och arbetarnas välmående på platsen.

Om ingen huvudentreprenör kan utses ska arbetet avbrytas och Circle K kontaktas för att utse en huvudansvarig för HSE-styrningen på platsen.

Innan arbete påbörjas

En arbetsmiljöplan ska finnas på plats och presenteras för stationschefen vid bemannade stationer. Riskerna diskuteras med stationschefen och om andra arbeten pågår ska dessa samordnas tillsammans.

Om entreprenören och stationschefen inte kan komma överens om nödvändiga säkerhetsåtgärder **får inte jobbet fortskrida**. Entreprenören ska då kontakta sin chef för råd.

En riskbedömning ska genomföras för samtliga identifierade risker och framgå i arbetsmiljöplanen. Vid allt arbete som planeras i butiken eller på lagret, där livsmedelsproduktion sker eller råa livsmedel eller beredda livsmedel förvaras eller exponeras, måste en riskbedömning utföras med tanke på livsmedelssäkerhet.

Om en kritisk säkerhetsanordning behöver avlägsnas måste entreprenören diskutera detta med stationschefen eller utpekad kontaktperson från Circle K (detta kan innebära ett telefonsamtal om ingen chef finns på plats).

Slutgodkännande av arbetet

När arbetet är färdigt ska entreprenören informera personal på plats, stationschef/skötselman och utpekad kontaktperson från Circle K. Om eventuella aktiviteter kvarstår efter att arbetet är slutfört skall personal på plats, stationschef/skötselman och utpekad kontaktperson från Circle K informeras även om detta samt när arbetet planeras att återupptas.

Skydds- och ordningsregler på Circle Ks anläggningar

Stationsområdet är ett av de mer riskabla arbetsområdena och där kräver Circle K att entreprenören är extra vaksam. Stationsområdet berörs av ATEX- direktivet som fokuserar på säkerhet och hälsa vid arbete nära explosionsfarliga områden. ATEX-direktivet gäller för alla entreprenörer som utför arbete på Circle K bensinstationer, inklusive våra automatanläggningar.

När nya anläggningar byggs gäller dessa riktlinjer från den tidpunkt då bränsle levereras till tankarna.

Entreprenören ska efterleva följande skydds- och ordningsregler:

- Följande skyddsutrustning är minimikrav på arbetsplatsen: Hjälms, skyddsskor (alla skyddsskor ska ha antistatiska sulor enligt EN 345 och inga synliga stålhättor), varseljacka/väst klass 2, skyddshandskar och skyddsglasögon.
- Entreprenören ska säkerställa att skyddsutrustning används för arbete med förhöjd risk så som hörselskydd, andningsmask, vesir vid exempelvis svetsning samt sele vid arbete på höjd.
- På arbetsplatsen är det förbjudet att röka.
- Alkohol och droganvändning är förbjudet på arbetsplatsen
- På arbetsplatsen är det förbjudet att använda mobiltelefon
- Entreprenörens personal måste bekanta sig med trafikförhållandena på hela drivmedelsstationen, inklusive infarter/utfarter samt den huvudsakliga trafikriktningen.
- In- och utfarter från biltvättar, parkeringsplatser samt områden med varuleveranser.
- När höljen för explosionsskyddad utrustning öppnas måste utrustningen kopplas bort från strömförsörjningen
- Entreprenören och entreprenadarbetare ska alltid:
 - Säkra upplärning och kompetens
 - Säkra alltid korrekt Lock out/ Tag out
 - Gör riskvärdering löpande och inför olika arbetsmoment
 - Skydda ditt arbetsområde genom tydlig avspärrning
 - Håll god ordning på ditt arbetsområde
 - Faror och eventuella incidenter ska rapporteras

- Om en olycka sker som innebär att läkare måste uppsökas eller komma till platsen ska stationschefen eller kontaktperson omgående informeras

Säkerhetsregler samt riktlinjer för arbete i/nära farliga områden som ska efterlevas av samtliga entreprenörer

Brandsäkerhet - All rökning är strängeligen förbjudet på och omkring arbetsområdet. Platser uttryckligen angivna av Beställaren är dock undantagna från rökförbudet. Vid leverans av drivmedel till eller intill arbetsområdet ska Entreprenörens alla arbeten upphöra. Arbete får åter påbörjas tidigast fem (5) minuter efter det att tankbilen lämnat arbetsområdet. Vid avvikelse ska lokala regler tillämpas. Under arbetets genomförande ska god ordning alltid råda, allt brandfarligt material ska säkras eller avskärmas vid arbetsdagens slut. Vid arbeten ska en brandsläckare finnas till hands, vilken ska vara klassad i brandklass ABC. Vid svetsning ska all utrustning kontrolleras, samtliga ventiler, slangar, jordningar och kablar ska vara oskadade. Entreprenören är skyldig att delta i brand- och räddningsövningar som utförs under Entreprenaden.

Innan Heta Arbeten eller arbete där gas kan förekomma påbörjas, ska Beställaren informeras och gasmätning utföras. Arbetsplatsen ska förklaras gasfri innan nyss nämnda arbeten får utföras. I samband med Heta Arbeten ska alltid två brandsläckare finnas på plats (ABC-klassade). Vid Heta Arbeten inom klassat område ska tillfälligt undantag för utförande av Heta Arbeten sökas av Entreprenören i samråd med Beställaren.

Brandcellsgränser ska hållas intakta under Entreprenaden. Eventuella transportöppningar ska därvid utföras så att brandcellsgränsen inte bryts. Material får inte lagras i trapphus och vid entréer.

Heta arbeten – För att få utföra heta arbeten krävs utbildning samt att tillstånd utfärdats och signerats. Entreprenören ska se till att arbetsområdet är korrekt avspärrat och tydligt markerat. Vid utförande skall det finnas en brandvakt samt att man bevakar avslutat arbete i minst 1 timme efter Personal som utför heta arbeten vara är utbildad för att arbeta inom riskområden. Entreprenadarbetare i explosiva områden får endast arbeta med verktyg som är godkända för ändamålet. Entreprenörens personal ska använda korrekt personlig skyddsutrustning som lämpar sig för det arbete som ska utföras. Vid heta arbeten ska en pulversläckare på minst 6 kg finnas i den omedelbara närheten (synlig och tillgänglig). Denna ska tillhandahållas av entreprenören och uppfylla gällande regler för brandsläckningsutrustning.

Gasdetektorer - Gasdetektorer måste vara godkända för användning i riskområden, underhållas och kalibreras i enlighet med tillverkarens instruktioner och funktionstestas i början av varje dag då man arbetar i farliga miljöer. Entreprenören måste också föra ett register som dokumenterar utrustningens underhåll och funktionstester.

Utrustning som används i riskområden - Entreprenören ansvarar för att utrustning som används i riskområden är godkänd och uppmärkt i enlighet med gällande lagar och förordningar.

Buller - Bullerdämpande åtgärder ska tillhandahållas av Entreprenören i den omfattning som krävs för att uppfylla myndigheternas krav beträffande bullerstörningar.

Entreprenaden ska bedrivas med sådana hjälpmedel och på sådant sätt att i omgivningen förekommande sysselsättningar och bebyggelse störs i minsta möjliga grad av buller.

Avspärning- Använd heltäckande horisontella avspärningar (Stolpar, byggstaket, band och kedja) för att spärra av ert arbetsområde. Ställ ut avspärningarna så att ett arbetsområde på 3 meter skapas. Vid djupa schakt, större arbetsområden där bil och annan förespråkad avspärning ej är tillräcklig för att skapa en säker miljö så skall tungavspärning användas. Återställ skydd omedelbart efter avslutat arbete.

Riskbedöm den allmänna trafiksituationen – Det är viktigt att innan arbetet planeras att riskbedöma trafiksituationen:

- Varifrån kommer trafiken huvudsakligen?
- Kan det komma trafik från oväntat håll (biltvätt, cafeteria, gör det själv-verkstad, parkering)?
- Kan det komma bilar/fordon backande mot arbetsområdet utan att se dig (från biltvätt, parkering etc.) som du måste skydda dig mot?

Kontroll/rengöring av tank - Rengöring, inträde eller annat arbete i tankar anses som en högriskaktivitet och får endast utföras av godkända och behöriga personer.

LPG-anläggningar- Om entreprenören behöver utföra arbete på eller i närheten av en LPG-anläggning måste tillstånd och instruktioner inhämtas från Circle K. **Entreprenörer som utför dessa uppgifter måste vara ackrediterade för denna typ av arbete.**

Arbete i livsmedelsområden – Vid arbete i livsmedelsområde behöver följande områden ingå i riskbedömningen:

- Om strömförsörjningen måste kopplas från till livsmedelsförvaring och produktion ska temperaturen hållas konstant enligt Circle Ks regler för livsmedelssäkerhet.
- Om lockout/tagout krävs kan alternativ förvaring eller tillfällig strömförsörjning behövas (beroende på tidsåtgången).
- Damm, fallande små föremål, korskontaminering och hygienfrågor i allmänhet måste utvärderas och lämpliga förebyggande åtgärder vidtas
- Går det inte att garantera att det under pågående arbete kan ske en hygienisk matproduktion ska produktionen stängas av.
- Värdera val av kläder och skor för att undvika kontamineringsrisk.
- Ytor där livsmedel hanteras som beträds fysiskt ska alltid täckas. (Exempelvis täcka området med en ren och tillräckligt stor plastfilm, stoppa produktionen av livsmedel, använda skyddskläder som förkläde och handskar.)

Explosionsrisk- På system där bensin lagras och/eller levereras måste man vara särskilt uppmärksam på risken för explosion. När ångor från bensin blandas med luft i ett förhållande av cirka 1–7 volymprocent bensinångor anses detta utgöra en explosiv atmosfär. Vid 1 % går den undre explosionsgränsen (LEL – Lower Explosive Limit), och vid 7 % går den övre explosionsgränsen (UEL – Upper Explosive Limit).

Riskområden- är områden där det kan finnas en explosiv atmosfär. Riskområden klassificeras i zoner utifrån hur ofta och länge en explosiv atmosfär förekommer.

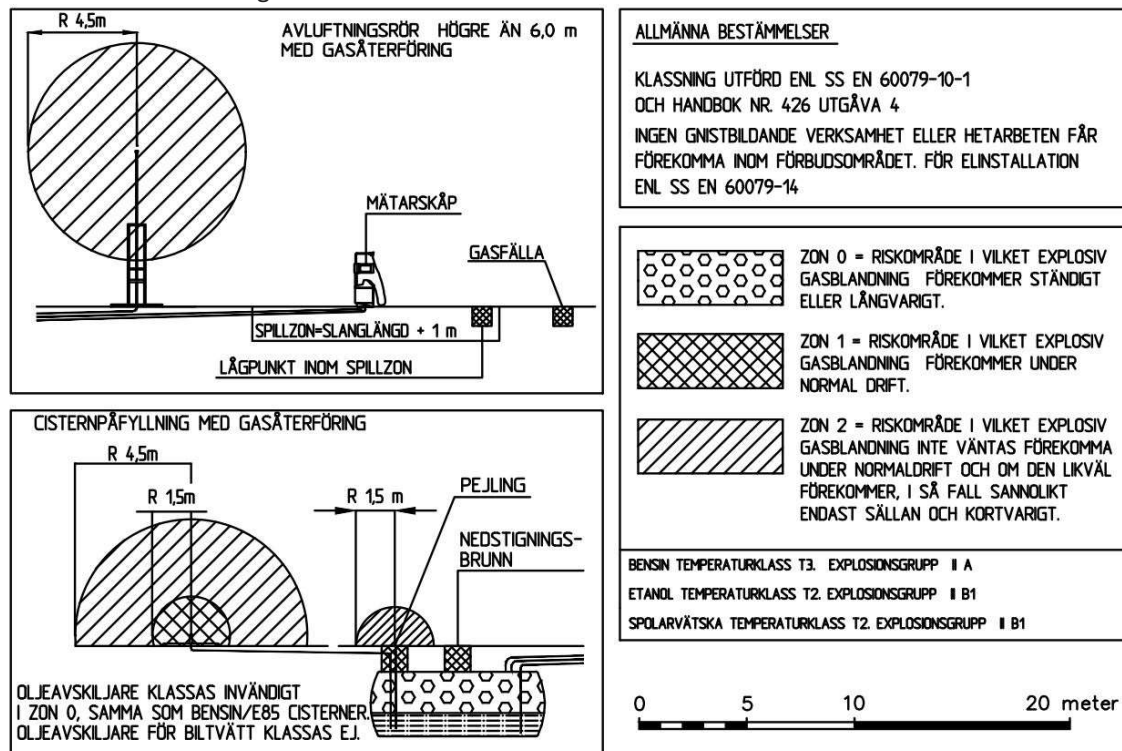
Zon 0: Områden där det ständigt/under långa tidsperioder/ofta råder en explosiv atmosfär.

Zon 1: Områden där man vid normal drift ibland kan förvänta sig en explosiv atmosfär.

Zon 2: Områden där man vid normal drift inte förväntar sig en explosiv atmosfär (eller, om detta händer, endast under korta perioder).

Normal drift innebär att enheten används på avsett sätt, dvs. fungerar korrekt utan vare sig läckor eller öppningar för behållare, rör etc.

Klassificering av riskområden- Circle K har klassificerat ett antal riskområden på drivmedelsstationer under normal drift enligt bilden nedan.

Öppnande av slutna system- Om ett system som innehåller bensin i ångform eller flytande form behöver öppnas kräver detta stor uppmärksamhet.

De(n) person(er) som öppnar systemet ska före öppnandet:

- Informera alla personer som utför arbete inom det avspärrade området.
- Säkerställa att det inte finns (eller kan finnas) några antändningskällor.
- Alla öppningar ska omedelbart förseglas. Om detta inte är möjligt anses det avspärrade område som ett riskområde.

Begränsning av och skydd mot miljöstörande utsläpp - Entreprenören ska utföra arbetet på ett sådant sätt att andra på arbetsplatsen förekommande arbeten och omgivande verksamhet inte störs av damm.

Entreprenören är skyldig att sätta upp dammskydd i erforderlig omfattning.

Entreprenören ska sätta upp erforderliga dammtäta skyddsväggar, som avgränsning mot utrymmen som inte omfattas av entreprenaden. Erforderlig passage genom skyddsväggar ska utföras som sluss. Slussens väggar och dörrar ska minst motsvara skyddsväggens utförande.

Entreprenören ska tillse att utrustning för dammsug monteras på aktuella maskiner och att utrustningen används. Under rivningsfasen ska undertryck anordnas med hjälp av luftrenare.